

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 29 september 2006 (03.10)
(OR. en)**

**13080/1/06
REV 1**

LIMITE

COPEN 99

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Coreper/de Raad
Betreft:	Kaderbesluit van de Raad inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafrechtelijke beslissingen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen worden opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie

I. INLEIDING

Het Comité van artikel 36 heeft zich op 12 en 13 september 2006 aan de hand van doc. 12433/06 COPEN 92 gebogen over een aantal vraagstukken met betrekking tot het in hoofde genoemde voorstel. Bepaalde zaken zijn op 15 en 19 september 2006 verder besproken door de Groep raden JBZ. Het Coreper heeft het dossier op 27 september 2006 besproken op basis van doc. 13080/06 COPEN 99 + COR 1. De tekst zoals die na deze besprekingen voorligt gaat hierbij.

Overeengekomen is de onopgeloste *materiële* vraagstukken, die onder II hieronder besproken worden, aan het Coreper/de Raad voor te leggen. Andere nog te bespreken zaken staan in punt III hieronder.

Het Europees Parlement heeft op 14 juni 2006 advies over het voorstel uitgebracht.

Enige delegaties hebben ten aanzien van het voorstel een algemeen voorbehoud voor nadere bestudering of een algemeen voorbehoud voor parlementaire behandeling gemaakt.

II. AAN HET COREPER/DE RAAD VOORGELEGDE VRAAGSTUKKEN

1. Artikel 3 bis (Criteria voor toezending van de beslissing en een certificaat aan een andere lidstaat)

a. Reclassering

CZ/SK/PL hebben in juni 2006 voorgesteld dat reclassering een grond voor weigering kan zijn. Volgens het voorstel zou de tenuitvoerleggingsstaat kunnen weigeren een beslissing uit te voeren indien hij meent dat reclassering beter in de beslissingsstaat dan in de uitvoerende staat zou plaatsvinden. Dit voorstel staat in een voetnoot bij artikel 3 bis van de bijlage.

Aangezien de meerderheid van de delegaties en de Commissie hier tegen waren, stelde het voorzitterschap voor om op basis van het volgende een compromis na te streven:

- de herziene tekst van de aanhef van artikel 3, lid 1;
- het nieuwe artikel 3 bis, lid 1 bis;
- de herziene overweging 6;
- een aanvinkvak dat in het certificaat moet worden opgenomen om te bevestigen dat aan de voorschriften van artikel 3 bis, lid 1 bis, is voldaan.

Deze aanpak berust niet meer zozeer op een weigeringsgrond voor de tenuitvoerleggingsstaat, als wel op een verplichting voor de beslissingsstaat om een beslissing uit hoofde van het kaderbesluit slechts dan toe te zenden wanneer hem tot voldoening gebleken is dat hiermee de reclassering van de gevonnniste persoon is gediend.

Dit compromis van het voorzitterschap was voor een meerderheid van de delegaties aanvaardbaar. CZ, SK en PL echter bleven bij hun voorstel voor een weigeringsgrond. Voorgesteld werd in geval van twijfel of de reclassering met de overdracht gediend zou zijn, de beslissingsstaat te verplichten voorafgaand aan de toezending van de beslissing de tenuitvoerleggingsstaat te raadplegen. Overeenkomstig de opvatting van de meerderheid werd dit ingetrokken. Volgens IE/LT echter zou er toch een bepaalde verplichting tot overleg moeten zijn.

Het Coreper/de Raad wordt verzocht met het door het voorzitterschap voorgestelde compromis in te stemmen.

b. Onderdanen van derde landen

De opneming van de onderdanen van derde landen binnen de werkingssfeer van het instrument was over het algemeen voor de delegaties aanvaardbaar. Enige delegaties echter (SK/CZ/HU/SI/MT) maakten bezwaar tegen iedere regeling waarbij de tenuitvoerleggingsstaat verplicht zou worden een beslissing jegens onderdanen van derde landen uit te voeren. Het was voor deze delegaties derhalve onaanvaardbaar om artikel 3 bis, lid 1, onder b) en c) ten aanzien van deze groep toe te passen. SK meent dat de beslissing ten aanzien van een onderdaan van een derde land alleen aan een lidstaat zou mogen worden toegezonden indien de betrokkene niet naar het derde land in kwestie kan worden overgebracht.

In de vergadering van het Coreper van 27 september 2006 heeft FR eraan herinnerd dat het overbrengen van geïdентificeerde personen naar een andere lidstaat uit hoofde van het kaderbesluit tot doel heeft de reclassering van die personen te vergemakkelijken. FR merkte op dat in het kaderbesluit wordt bepaald dat de overbrenging van een geïdентificeerde persoon met het oog op reclassering in welbepaalde gevallen door de tenuitvoerleggingsstaat niet kan worden geweigerd ten aanzien van een burger van de Unie maar wel ten aanzien van een onderdaan van een derde land in overigens identieke gevallen. FR stelde de vraag of dit onderscheid tussen onderdanen van derde landen en burgers van de Unie vanuit juridisch oogpunt verdedigbaar is. De Juridische dienst van de Raad was van oordeel dat, indien de criteria in de onderhavige tekst worden gehandhaafd, zij, zo niet in de tekst zelf, dan toch in overwegingen en/of verklaringen zodanig moeten worden verantwoord dat zij kunnen worden uitgevoerd en toegepast in alle lidstaten die de algemene beginselen gelijkheid, eerlijkheid en redelijkheid eerbiedigen. De bezorgdheid van de Juridische dienst betrof met name de discretionaire grond van weigering in artikel 9, lid 1, onder h), die niet willekeurig mag worden toegepast.

Een aantal delegaties maakte een voorbehoud (ES) of een studievoorbehoud (FR/SE/DK/NL/BE/CY) bij het vraagstuk van de onderdanen van derde landen.

Het voorzitterschap acht het belangrijk ook onderdanen van derde landen op te nemen in de werkingssfeer van het instrument. Anders zouden onderdanen van derde landen nog steeds in het bestaande kader moeten worden behandeld (het Verdrag van 1983, de Schengenbepalingen en andere internationale regelingen). Indien onderdanen van derde landen worden uitgesloten van de werkingssfeer van het kaderbesluit, zou dit ook een onderscheid tussen onderdanen van derde landen en burgers van de Europese Unie meebrengen. De tenuitvoerleggingsstaat zou in sommige gevallen een burger van de Europese Unie niet kunnen weigeren uit hoofde van het kaderbesluit, maar zou in overigens identieke gevallen wel onderdanen van derde landen kunnen weigeren uit hoofde van de instrumenten die momenteel van toepassing zijn.

Met het oog op een akkoord heeft het voorzitterschap het volgende compromis voorgesteld:

- 1) de nieuwe overweging 6 bis, die inhoudt dat wanneer een beslissing betrekking heeft op een onderdaan van een derde land, en deze beslissing ofwel krachtens het kaderbesluit aan een lidstaat, of op grond van een internationale regeling aan het betrokken derde land kan worden toegezonden, het de beslissingsstaat is die moet overwegen welke optie het gunstigst is met het oog op de reclassering;
- 2) het herziene artikel 3 bis, lid 1, onder b), c) en d). Deze tekst houdt, juncto artikel 9, lid 1, onder h) in dat de tenuitvoerleggingsstaat kan weigeren een sanctie uit te voeren ten aanzien van een persoon die geen onderdaan van een lidstaat is.
- 3) Om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de Juridische dienst van de Raad zal een overweging/verklaring van de Raad worden toegevoegd. Daarin zal een verantwoording worden opgenomen van de criteria in artikel 3bis en zal worden gespecificeerd dat de discretionaire grond van weigering uit hoofde van artikel 9, lid 1, onder h), niet willekeurig mag worden ingeroepen, maar dat de beginselen gelijkheid, eerlijkheid en redelijkheid moeten worden toegepast. Een overweging / verklaring in die zin zal in een later stadium, vóór de aanneming van het kaderbesluit, worden opgesteld.

Het Coreper/de Raad wordt verzocht tot een akkoord te komen over het door het voorzitterschap voorgestelde compromis.

c. Definitie van "verblijf"

DE en FR hebben beide een voorstel gedaan om in artikel 1 een definitie op te nemen van "wettig verblijven", die zou gelden met betrekking tot artikel 3 bis, lid 1, b) en c). Dit probleem staat los van die betreffende de onderdanen van derde landen onder b) hierboven.

Deze zaak is op 12 en 13 september besproken door het Comité van artikel 36 en op 15 en 19 september in de Groep raden JBZ. Bij deze tweede gelegenheid vond de discussie plaats aan de hand van de ontwerp-definitie in een voetnoot bij artikel 1 in bijlage dezes. Er waren echter enige delegaties die een definitie onnodig achtten, en vele delegaties hadden, indien er wél een definitie zou worden opgenomen, op- en aanmerkingen in petto betreffende de ontwerp-definitie in de bijlage.

Het voorzitterschap meent dat de definitie wellicht niet noodzakelijk is. Uit artikel 3 bis blijkt al dat de tenuitvoeringsstaat niet verplicht is een beslissing te erkennen en een sanctie ten uitvoer te leggen ten aanzien van geïmigreerde personen die geen burgers van de Unie zijn. Dergelijke personen vallen steeds enkel onder artikel 3 bis, lid 1, onder d), met als gevolg dat de tenuitvoerleggingsstaat krachtens artikel 9, lid 1, onder h) de beslissing kan weigeren. Wat burgers van de Unie betreft, blijkt volgens het voorzitterschap uit artikel 3 bis, lid 1, onder a), b) en c) op zich voldoende duidelijk wie hieronder vallen. Opgemerkt zij dat burgers van de Unie die niet onder artikel 3 bis, lid 1, onder a), b) of c) thuishoren, onder artikel 3 bis, lid 1, onder d) komen te vallen.

Het Coreper/de Raad wordt verzocht ermee in te stemmen dat een definitie van "wettig verblijven" gezien de formulering van artikel 3 bis overbodig is.

d. Andere voorbehouden

Naast het bovenstaande gelden met betrekking tot artikel 3 bis:

- een voorbehoud van IE, dat meent dat voor de toezending van beslissing en certificaat altijd de instemming van de tenuitvoerleggingsstaat vereist behoort te zijn;
- enige voorbehouden voor nadere studering (zie bijlage).

Het Coreper/de Raad wordt verzocht na te gaan of deze voorbehouden, mede gezien de op bovengenoemde punten geboekte vooruitgang, kunnen worden ingetrokken.

2. Artikel 5 (Mening van en kennisgeving aan de gevonnisse persoon)

Met betrekking tot artikel 5 liggen er:

- een voorbehoud van IE, dat alleen bereid is van de eis dat de gevonnisse persoon zijn instemming moet verlenen, af te wijken in gevallen die onder de Schengenregeling vallen (namelijk als de gevonnisse persoon gevlucht is naar de staat waarvan hij of zij onderdaan is).
- voorbehouden voor nadere bestudering van SK/CZ bij lid 1 bis.
- voorbehouden voor nadere bestudering van LT/PL bij lid 1 bis, onder a).
- de suggesties van de Commissie en van SE in de voetnoot bij artikel 5, lid 3.¹

Het Coreper/de Raad wordt verzocht in te stemmen met de tekst van artikel 5 in bijlage dezes.

¹ Het voorzitterschap wil deze voorstellen, los van de overige, in een latere fase behandelen in samenhang met de procedurebepalingen.

3. Artikelen 8 (Erkenning van de beslissing en tenuitvoerlegging van de sanctie) en 13 (Op de tenuitvoerlegging toepasselijk recht)

Artikel 8 was, afgezien van een voorbehoud voor nadere bestudering van SK bij lid 1 en van SE/NL bij lid 2, over het algemeen voor de delegaties aanvaardbaar.

Op artikel 13 rust een voorbehoud voor nadere bestudering van EE, dat de voorkeur geeft aan de formulering van artikel 13, lid 3, in doc. 11094/06 COPEN 72, alsmede een studievoorbehoud van DK.

Het Coreper/de Raad wordt verzocht in te stemmen met de artikelen 8 en 13 in de versie in bijlage dezes.

III. OVERZICHT VAN DE ONOPGELOSTE VRAAGSTUKKEN DIE NIET AAN HET COREPER/DE RAAD WORDEN VOORGELEGD

1. Problemen die door het Comité van artikel 36 werden behandeld

Het Comité van artikel 36 was het erover eens dat de volgende problemen met betrekking tot artikel 9 (Gronden tot weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging) eerst verder moeten worden besproken voordat ze aan de Raad kunnen worden voorgelegd. PL heeft met betrekking tot het gehele artikel 9 een voorbehoud voor nadere bestudering gemaakt.

PL heeft een studievoorbehoud gemaakt bij het volledige artikel 9.

a. Lid 1, onder i) - een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel, met uitzondering van vrijheidsstraffen

Gezien de discussie stelde het voorzitterschap bij wijze van compromis het volgende voor:

- Artikel 9, lid 1, onder i). Deze bepaling maakt het mogelijk de beslissing af te wijzen indien er een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel is opgelegd, die geen vrijheidsstraf is en die in het kader van het rechts- en/of gezondheidszorgsysteem van de tenuitvoerleggingsstaat niet ten uitvoer kan worden gelegd.
- de nieuwe overweging 12.

SK, dat hierin gesteund werd door FR, stelde voor onder 9, lid 1, een extra punt op te nemen dat weigering mogelijk zou maken in gevallen waarin de betrokkene wegens zijn geestestoestand niet schuldig wordt bevonden aan het misdrijf. SK stelde de tekst voor die in de voetnoot bij artikel 9, lid 1, onder i) is opgenomen. SE/NL/AT waren hiertegen.

b. Lid 1, onder c) - wegens verjaring

FR/SK wensten de schrapping van het laatste deel van artikel 9, lid 1, onder c) ("en de sanctie betrekking heeft op feiten die volgens het recht van die staat onder zijn rechtsmacht vallen"). SE/ES/AT/PT/DK waren hiertegen.

c. Lid 1, onder j) - territorialiteit

NL had ervoor gepleit een op territorialiteit gebaseerde weigeringsgrond op te nemen, waarbij het met name argumenteerde dat het moeilijk zou zijn sancties ten uitvoer te leggen voor een (gedeeltelijk) op zijn grondgebied gepleegd misdrijf wanneer de Nederlandse autoriteiten besloten hebben voor dat misdrijf geen vervolging in te stellen.

Teneinde aan de bezwaren van NL tegemoet te komen stelde het voorzitterschap het volgende voor:

- er komt een nieuwe weigeringsgrond, berustend op territorialiteit, die een plaats krijgt in artikel 9, lid 1, onder j),¹
- onder artikel 9, lid 2, wordt de tenuitvoerleggingsstaat de verplichting opgelegd alvorens krachtens artikel 9, lid 1, onder j) een beslissing te weigeren, de beslissingsstaat te raadplegen.

Met betrekking tot dit voorstel zijn verscheidene voorbehouden voor nadere bestudering gemaakt, alsook, door DK/ES/FR/BE/SE/PT/IT/COM, gewone voorbehouden.

d. Lid 3 - Gedeeltelijke tenuitvoerlegging

Het voorzitterschap heeft voor de aanpak van het punt ‘gedeeltelijke tenuitvoerlegging’ de tekst van artikel 9, lid 3,² voorgesteld.

Op deze tekst rusten voorbehouden van NL/DK/SK/CZ, en een studievoorbehoud van IT. Deze voorbehouden hebben in het bijzonder betrekking op de relatie tussen artikel 9, lid 3, en het in artikel 18 bepaalde betreffende de gevolgen van de overbrenging van de gevonnisse persoon. Er werd voor gepleit te voorkomen dat een persoon eerst naar de tenuitvoerleggingsstaat zou worden overgebracht om er een deel van het vonnis te ondergaan, en vervolgens zou worden teruggebracht naar de beslissingsstaat om de rest te ondergaan.

¹ Deze weigeringsgrond zal minder uitgebreid zijn dan in eerdere instrumenten, mede omdat zij niet voorziet in weigering op grond van extraterritoriale rechtsmacht.

² De groep heeft zich langdurig gebogen over artikel 9, lid 3. De herziene tekst bevat een materiële bepaling die enerzijds gedeeltelijke tenuitvoerlegging mogelijk maakt in gevallen waarin de beslissingsstaat aan de hand van een rechterlijke uitspraak alle relevante informatie verstrekt over welk deel van de sanctie ten uitvoer dient te worden gelegd, en anderzijds de mogelijkheid biedt tenuitvoerlegging te weigeren in gevallen waarin een dergelijke informatie niet wordt geleverd. Voorts dient duidelijk gemaakt te worden dat de positie van de gevonnisse persoon geen nadeel mag ondervinden van een gedeeltelijke tenuitvoerlegging. Procedurele vraagstukken met betrekking tot dit punt zullen later in samenhang met artikel 18 worden behandeld.

2. Andere vraagstukken

Naast de hierboven beschreven vraagstukken moeten er nog oplossingen gevonden worden voor bepaalde procedurele bepalingen en de bepalingen met betrekking tot het Europese arrestatiebevel. De procedurele problemen zijn besproken door de Groep samenwerking in strafzaken van 18 en 19 september 2006. Een herziene versie van de bij die gelegenheid besproken bepalingen zal worden verspreid en is niet in dit document opgenomen.

IV. CONCLUSIE

Het Coreper/de Raad wordt verzocht zich te buigen over de onder punt II hierboven besproken zaken.

KADERBESLUIT VAN DE RAAD 2005/ /JBZ

van

inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafrechtelijke beslissingen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen worden opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie²

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 31, lid 1, onder a), en artikel 34, lid 2, onder b),

Gezien het initiatief van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden,

Gezien het advies van het Europees Parlement³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999 heeft het beginsel van wederzijdse erkenning onderschreven, dat de hoeksteen van de justitiële samenwerking binnen de Unie moet worden in zowel burgerlijke als strafzaken.

¹ In de tekst zijn de wijzigingen ten opzichte van doc. 11094/06 COPEN 72 aangegeven.

² Het vorige voorzitterschap heeft de volgende vereenvoudigde formulering van de titel voorgesteld: "Kaderbesluit van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen in de Europese Unie".

³ PB

- (2) Op 29 november 2000 heeft de Raad, overeenkomstig de conclusies van Tampere, zijn goedkeuring gehecht aan een programma van maatregelen om uitvoering te geven aan het beginsel van wederzijdse erkenning van strafrechtelijke beslissingen¹; hij heeft zich daarbij uitgesproken voor een evaluatie van de behoefte aan modernere mechanismen voor wederzijdse erkenning van onherroepelijke veroordelingen tot een vrijheidsstraf (maatregel 14), en er tevens voor gepleit de overbrenging van gevonnisse personen uit te breiden tot personen die hun verblijfplaats hebben in een lidstaat (maatregel 16).
- (3) Het Haags Programma ter versterking van vrijheid, veiligheid en recht in de Europese Unie² roept de lidstaten op het programma van maatregelen, met name op het gebied van de tenuitvoerlegging van onherroepelijke vrijheidsstraffen, te vervolledigen.
- (4) Alle lidstaten hebben het Verdrag van de Raad van Europa van 21 maart 1983 inzake de overbrenging van gevonnisse personen bekrachtigd. Volgens dit verdrag kan een gevonnisse persoon voor de verdere tenuitvoerlegging van de sanctie alleen worden overgebracht naar de staat waarvan hij onderdaan is, en mits hijzelf en de betrokken staten daarmee instemmen. Het Aanvullend Protocol van 18 december 1997, dat onder bepaalde voorwaarden overbrenging zonder toestemming van de gevonnisse persoon mogelijk maakt, is niet door alle lidstaten bekrachtigd. Geen van beide instrumenten behelst een principiële verplichting tot overname van gevonnisse personen voor de tenuitvoerlegging van de straf of maatregel.

¹ PB

² PB

- (5) De relaties tussen de lidstaten, die worden gekenmerkt door een bijzonder onderling vertrouwen in elkanders rechtstelsel, maken het de tenuitvoerleggingsstaat mogelijk om beslissingen van de autoriteiten van de beslissingsstaat te erkennen. Daarom moet verdere uitbreiding worden overwogen van de samenwerking waarin is voorzien in de instrumenten van de Raad van Europa betreffende de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen, in het bijzonder in het geval van EU-onderdanen of andere personen die legaal in een lidstaat verblijven¹ en die in een andere lidstaat strafrechtelijk zijn veroordeeld tot een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel. De gevonnisse persoon moet weliswaar over adequate rechtswaarborgen beschikken, maar zijn rol in de procedure mag niet langer dermate bepalend zijn dat de toezending van een beslissing aan een andere lidstaat met het oog op de erkenning ervan en de tenuitvoerlegging van de opgelegde sanctie, afhankelijk is van zijn toestemming.
- (6)² Tenuitvoerlegging van de sanctie in de tenuitvoerleggingsstaat vergroot de mogelijkheid tot reclassering van de gevonnisse persoon omdat hij aldus in de gelegenheid wordt gesteld om de banden met onder andere zijn familie, taal en cultuur in stand te houden.
- (6 bis)³ Wanneer het vonnis krachtens het nationale recht dan wel krachtens internationale regelingen naar een lidstaat of naar een derde land kan worden gezonden, dient de autoriteit van de lidstaat die de beslissing heeft gegeven, alvorens hij deze aan de lidstaat van tenuitvoerlegging toezendt, te overwegen of de tenuitvoerlegging in de tenuitvoerleggingsstaat gunstiger is voor de reclassering van de betrokkene dan de tenuitvoerlegging in het betrokken derde land.
- (6 ter) Dit kaderbesluit dient ook van toepassing te zijn op de tenuitvoerlegging van sancties in de gevallen, bedoeld in artikel 4, lid 6, en artikel 5, lid 3, van het Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten⁴, aangezien een uitspraak die ertoe strekt dat de betrokkene de sanctie in de tenuitvoerleggingsstaat dient te ondergaan, genomen wordt in het kader van een procedure op grond van het genoemde kaderbesluit ⁵.

¹ Voorstel van DE: "...of andere personen die ten minste vijf jaar ononderbroken wettig in een lidstaat hebben verbleven ..." .Zie punt II.1, onder b) van de begeleidende nota.

² Zie punt II.1, onder a), van de begeleidende nota.

³ Zie punt III.1, onder a), van de begeleidende nota.

⁴ PB L 190 van 18.7.2002, blz. 1.

⁵ Voorstel van het vorige voorzitterschap.

- (7) Dit kaderbesluit is in overeenstemming met de grondrechten en de beginselen, die erkend zijn in artikel 6 van het verdrag en weergegeven in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name in hoofdstuk VI. Het kaderbesluit belet geenszins dat de tenuitvoerlegging van een beslissing kan worden geweigerd, indien er objectieve redenen bestaan om aan te nemen dat de sanctie is uitgesproken om aan de betrokkene een straf op te leggen op grond van zijn geslacht, ras, godsdienst, etnische afstamming, nationaliteit, taal, politieke overtuiging of seksuele geaardheid, of dat zijn positie op een van deze gronden kan worden aangetast.
- (8) Dit kaderbesluit laat de toepassing door de lidstaten van hun grondwettelijke bepalingen betreffende een eerlijke rechtsgang, vrijheid van vereniging, vrijheid van drukpers en vrijheid van meningsuiting in andere media onverlet.
- (9) De bepalingen van dit kaderbesluit dienen te worden toegepast in overeenstemming met het recht van de burgers van de Unie om vrij op het grondgebied van de lidstaten te reizen en te verblijven, neergelegd in artikel 18 van het VEG.
- (10)¹ Er dient rekening te worden gehouden met het desbetreffende Gemeenschapsrecht, inzonderheid met Richtlijn 2004/38/EG, Richtlijn 2003/109/EG en Richtlijn 2003/86/EG.
- (11) Wanneer in dit kaderbesluit wordt verwezen naar de staat waar de gevonnniste persoon "woont", wordt daarmee de staat bedoeld waarmee die persoon verbonden is, bijvoorbeeld uit hoofde van een gewone verblijfplaats, en familiale, sociale en beroepsmatige banden.
- (12)² In de gevallen waarnaar verwezen wordt in artikel 9, lid 1, onder i) dient de beslissingsstaat, alvorens te weigeren een sanctie die een andere straf dan vrijheidsbeneming inhoudt, te erkennen en ten uitvoer te leggen, de mogelijkheid te overwegen om de sanctie aan te passen overeenkomstig artikel 8, lid 3 .

¹ DK/SK willen overweging 10 geschrapt zien. DE stelde de volgende tekst voor: "Het in dit kaderbesluit bepaalde wordt in het bijzonder toegepast overeenkomstig het geldende Gemeenschapsrecht, (...) inzonderheid met Richtlijn 2004/38/EG, Richtlijn 2003/109/EG en Richtlijn 2003/86/EG.".

² Zie punt II.5, onder a), van de begeleidende nota

HEEFT HET VOLGENDE KADERBESLUIT VASTGESTELD:

Hoofdstuk I
Algemene bepalingen

Artikel 1
Definities¹

In dit kaderbesluit wordt verstaan onder:

- a) "beslissing": een door een rechter van de beslissingsstaat gegeven onherroepelijke uitspraak of beschikking waarbij een sanctie aan een natuurlijk persoon wordt opgelegd;
- b) "sanctie": een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel² die wegens een strafbaar feit in een strafprocedure is opgelegd voor een bepaalde of onbepaalde duur;
- c) "beslissingsstaat": de lidstaat waar een beslissing in de zin van dit kaderbesluit is gegeven;

¹ Besproken werd de volgende definitie van "wettig verblijvend" (Zie punt II.1, onder c), van de begeleidende nota):

"Wettig verblijvend" betekent:

- a) in geval van een burger van de Unie of een familielid van een burger van de Unie, dat de betrokkene ten minste vijf jaar wettig in de desbetreffende lidstaat heeft verbleven en in die staat overeenkomstig diens wetgeving tot uitvoering van het Gemeenschapsrecht, een permanent verblijfsrecht geniet;
- b) in geval van een onderdaan van een derde land die niet onder het eerste streepje valt, dat de betrokkene ten minste vijf jaar wettig in de desbetreffende lidstaat heeft verbleven en:
 - in die staat overeenkomstig diens wetgeving tot uitvoering van het Gemeenschapsrecht, beschikt over een EG-verblijfstitel van langdurig ingezetene, dan wel
 - voor lidstaten waar dit deel van het Gemeenschapsrecht niet van toepassing is, beschikt over een overeenkomstig diens nationale recht door die staat uitgegeven verblijfstitel van permanent ingezetene.

² Zie punt III, onder a), van de begeleidende nota.

- d)¹ "tenuitvoerleggingsstaat": de lidstaat waaraan de beslissing is toegezonden met het oog op
- de erkenning en tenuitvoerlegging van de opgelegde sanctie in de in artikel 3, lid 1, onder a), bedoelde gevallen;
 - de tenuitvoerlegging van de opgelegde sanctie in de in artikel 3, lid 1, onder b), bedoelde gevallen.

Artikel 2

Bepaling van de bevoegde autoriteiten

1. Iedere lidstaat deelt het secretariaat-generaal van de Raad mee welke autoriteiten op grond van het nationaal recht bevoegd zijn overeenkomstig dit kaderbesluit, in het geval dat die lidstaat de beslissingsstaat dan wel de tenuitvoerleggingsstaat is.
2. Het secretariaat-generaal van de Raad stelt de ontvangen informatie ter beschikking van de lidstaten en van de Commissie.

Artikel 3

Doel

- 1². Met dit kaderbesluit wordt beoogd de regels vast te stellen volgens welke een lidstaat, ter bevordering van de reclassering van de gevonnenen persoon³,
 - a) een beslissing erkent en de opgelegde sanctie in andere gevallen dan bedoeld in artikel 4, lid 6, en artikel 5, lid 3, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ op zijn grondgebied ten uitvoer legt, ongeacht of met de tenuitvoerlegging reeds een begin is gemaakt. De regels voor deze gevallen staan vermeld in de hoofdstukken I, II en IV;

¹ Studievoorbehoud van SK/NL/DE. Wat het tweede streepje betreft, zijn SK/DE van mening dat de in artikel 3, lid 1, onder b), bedoelde gevallen (gevallen die verband houden met het Europees aanhoudingsbevel) niet alleen aan "tenuitvoerlegging", maar aan "erkenning en tenuitvoerlegging" onderworpen moeten zijn. AT is hier fel tegen gekant.

² Studievoorbehoud van SK (hangt samen met de artikelen 3 bis, 5 en 9).

³ Zie punt II.1, onder a), van de begeleidende nota.

b) de sanctie ten uitvoer legt¹ indien

- de gevonnniste persoon naar de tenuitvoerleggingsstaat wordt teruggezonden om er de sanctie te ondergaan die hem in de beslissingsstaat is opgelegd in de gevallen bedoeld in artikel 5, lid 3, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ; dan wel
- de tenuitvoerleggingsstaat zich ertoe heeft verbonden de aan de gevonnniste persoon opgelegde sanctie ten uitvoer te leggen in de gevallen bedoeld in artikel 4, lid 6, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ.

De regels voor deze gevallen staan vermeld in de hoofdstukken I, III en IV, met uitzondering van artikel 20 bis.

2. Dit kaderbesluit is van toepassing indien de gevonnniste persoon zich in de beslissingsstaat of in de tenuitvoerleggingsstaat bevindt.
3. Dit kaderbesluit is uitsluitend van toepassing op de erkenning van beslissingen en de tenuitvoerlegging van sancties in de zin van dit kaderbesluit. Het feit dat naast de sanctie een boete is opgelegd en/of een beslissing tot confiscatie is gegeven, die nog niet is betaald of geïnd of nog niet ten uitvoer is gelegd, vormt geen beletsel voor toezending van de beslissing. De erkenning en tenuitvoerlegging van een dergelijke boete of beslissing tot confiscatie in een andere lidstaat berust op de instrumenten die tussen de lidstaten van toepassing zijn, in het bijzonder Kaderbesluit 2005/214/JBZ van de Raad van 24 februari 2005 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties en Kaderbesluit 2005/xxx/JBZ van de Raad van xx.xx.2005 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen tot confiscatie.
4. Dit kaderbesluit geldt onverminderd de verplichting tot eerbiediging van de grondrechten en de fundamentele rechtsbeginselen, die is neergelegd in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

¹ DE was van oordeel dat gevallen die verband houden met het Europees aanhoudingsbevel, niet alleen aan "tenuitvoerlegging", maar aan "erkenning en tenuitvoerlegging" onderworpen moeten zijn. Zie ook de voetnoot bij artikel 1, onder d).

Hoofdstuk II
Erkenning van beslissingen en tenuitvoerlegging van sancties

Artikel 3 bis ¹

Criteria voor toezending van de beslissing en een certificaat aan een andere lidstaat

1. Mits de gevonnenste persoon zich in de beslissingsstaat of in de tenuitvoerleggingsstaat bevindt en mits hij zijn toestemming heeft verleend indien deze krachtens artikel 5 is vereist, kan de beslissing, vergezeld van een certificaat in de zin van artikel 4, aan een van de volgende lidstaten worden toegezonden:
 - a) de staat waarvan de gevonnenste persoon onderdaan is en waar hij tevens woont; dan wel
 - b)² indien de betrokkene een burger van de Unie is, de staat waarvan de gevonnenste persoon een onderdaan is, dan wel de staat waar hij woont³ en gedurende ten minste vijf jaar ononderbroken wettig heeft verbleven, en waarnaar de gevonnenste persoon, nadat hij in vrijheid is gesteld, zal worden uitgewezen als gevolg van een bevel tot uitzetting of verwijdering dat deel uitmaakt van de beslissing of van een gerechtelijke of bestuursrechtelijke beschikking of enige andere ingevolge de beslissing genomen maatregel; dan wel
 - c)⁴ indien de betrokkene een burger van de Unie is, de staat waar de gevonnenste persoon woont en gedurende ten minste vijf jaar ononderbroken wettig heeft verbleven, tenzij zijn verblijfsvergunning is of zal worden ingetrokken als gevolg van de beslissing of een gerechtelijke of bestuursrechtelijke beschikking of enige andere ingevolge de beslissing genomen maatregel; dan wel

¹ IE handhaafde een algemeen voorbehoud bij artikel 3 bis en was van mening dat voor het toezenden van een beslissing en een certificaat altijd de toestemming van de tenuitvoerleggingsstaat vereist moet zijn.

Studievoorbehoud van NL, dat in herinnering bracht dat zijn definitieve standpunt over artikel 3 bis zal afhangen van hoe andere delen van de tekst er uiteindelijk zullen uitzien. Studievoorbehoud van PL/CZ/SK bij artikel 3 bis, in verband met de definitieve tekst van artikel 5 en artikel 9. Studievoorbehoud van SI; hangt samen met zijn voorkeur voor "permanent", ter vervanging van "ononderbroken", in artikel 3 bis, lid 1, onder b) en c).

² Studievoorbehoud van SI/SK/FR/DK. DK meent dat naar de nationale wetgeving verwezen moet worden. BE/HU/FR zijn hiertegen.

³ Het begrip "woont" wordt verduidelijkt in overweging 11.

⁴ Studievoorbehoud van FR/SK.

- d) in andere dan de in de onder a), b) en c) genoemde gevallen, iedere lidstaat, in voorkomend geval ook de staat waarvan de gevonnisse persoon onderdaan is, en in gevallen waarin de gevonnisse persoon geen onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie is, na overleg overeenkomstig lid 2.¹

1 bis. De beslissing en het certificaat kunnen worden toegezonden wanneer de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat zich ervan vergewist heeft dat de tenuitvoerlegging van de sanctie door de tenuitvoerleggingsstaat de reclassering van de gevonnisse persoon ten goede zal komen^{2 3}.

2. De bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat kan vóór de toezending van de beslissing en het certificaat langs passende weg overleg plegen met de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat. Overleg is verplicht indien de beslissing op grond van de criteria van lid 1, krachtens lid 1, onder a), b) en c), aan één van twee of meer lidstaten zou kunnen worden toegezonden, alsmede in de in lid 1, onder d), bedoelde gevallen.
3. De tenuitvoerleggingsstaat kan op eigen initiatief de beslissingsstaat verzoeken om toezending van de beslissing, vergezeld van een certificaat. De gevonnisse persoon kan de bevoegde autoriteiten van de beslissingsstaat of van de tenuitvoerleggingsstaat verzoeken een procedure op grond van dit kaderbesluit in te leiden. Een verzoek op grond van dit lid schept voor de beslissingsstaat geen verplichting om de beslissing, vergezeld van het certificaat, toe te zenden.

¹ Zie punt II.1, onder b), van de begeleidende nota over onderdanen van derde landen.

² Zie punt II.1, onder a), van de begeleidende nota. Met de woorden "*kunnen* worden toegezonden" wordt aangegeven dat het initiatief tot een eventuele toezending van de beslissing bij de beslissingsstaat berust. Maar alvorens hiertoe te beslissen moet hij zich ervan vergewissen dat dit de reclassering van de gevonnisse persoon ten goede zal komen.

³ CZ/SK/PL hebben tijdens de vergadering van de Groep samenwerking in strafzaken op 13 en 14 juni 2006 het volgende voorstel betreffende reclassering ingediend:

CZ/SK/PL hebben de volgende nieuwe grond van weigering in artikel 9, lid 1, voorgesteld:

"(j) de tenuitvoerlegging van de sanctie in een onder artikel 3 bis, lid 1, onder a) bedoelde staat zou indruisen tegen de eis dat de sanctie de reclassering van de betrokkene moet dienen, en aan die eis kan beter worden voldaan in de beslissingsstaat;".

Dezelfde delegaties stelden voor overweging 6 de volgende tekst voor:

"Het overbrengen van de gevonnisse persoon naar de staat waarvan hij de onderdaan is en waar hij woont, dan wel naar de staat waar hij reeds vijf jaar permanent verblijft om de sanctie te ondergaan, zal de reclassering van de betrokkene bevorderen, omdat de mogelijkheid om de banden met onder andere zijn familie, taal en cultuur in stand te houden, de vooruitzichten op een succesvolle reclassering vergroot en dient te prevaleren boven louter formele overwegingen.".

Artikel 4
Toezending van de beslissing en het certificaat

1. De bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat zendt de beslissing of een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift daarvan¹, vergezeld van het certificaat, rechtstreeks toe aan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat, op zodanige wijze dat zij schriftelijk worden vastgelegd en de tenuitvoerleggingsstaat de echtheid ervan kan vaststellen. Het origineel van de beslissing, of een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift, en het origineel van het certificaat worden aan de tenuitvoerleggingsstaat toegezonden, indien deze daarom verzoekt. Alle ambtelijke mededelingen worden eveneens rechtstreeks door deze bevoegde autoriteiten uitgewisseld.
2. Het certificaat, waarvan het model in bijlage A staat, wordt ondertekend door de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat, die verklaart dat de inhoud juist is.
3. De beslissingsstaat zendt de beslissing, vergezeld van het certificaat, slechts aan één tenuitvoerleggingsstaat tegelijk toe.
4. Indien de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat niet bekend is bij de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat, wint deze, onder meer langs de contactpunten van het bij Gemeenschappelijk Optreden 98/428/JBZ² van de Raad opgerichte Europees justitieel netwerk, de nodige inlichtingen in bij de tenuitvoerleggingsstaat.
5. De autoriteit in de tenuitvoerleggingsstaat die de beslissing, vergezeld van het certificaat, ontvangt en niet bevoegd is deze te erkennen en de voor de tenuitvoerlegging vereiste maatregelen te nemen, zendt de beslissing met het certificaat ambtshalve aan de bevoegde autoriteit toe en stelt de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat hiervan in kennis.

¹ PL/HU zijn van oordeel dat het mogelijk moet zijn uitsluitend een uittreksel van de beslissing toe te zenden. CZ/DE/LV/EE/SK zijn daar tegen gekant.

² PB L 191 van 7.7.1998, blz. 4.

Artikel 5

Mening van en kennisgeving aan de gevonnisse persoon

1. Onverminderd lid 1 bis kan een beslissing met een certificaat alleen ter fine van erkenning van de beslissing en tenuitvoerlegging van de sanctie aan de tenuitvoerleggingsstaat worden toegezonden indien de gevonnisse persoon daarvoor toestemming heeft verleend in overeenstemming met het recht van de beslissingsstaat.
- 1 bis.^{1 2} De toestemming van de gevonnisse persoon is niet vereist indien de beslissing, vergezeld van het certificaat, wordt toegezonden aan:
 - a)³ de staat waarvan de gevonnisse persoon onderdaan is en waar hij tevens woont;
 - b) de staat waarnaar de gevonnisse persoon, nadat hij in vrijheid is gesteld, zal worden uitgewezen als gevolg van een bevel tot uitzetting of verwijdering dat deel uitmaakt van de beslissing of van een gerechtelijke of bestuursrechtelijke beschikking of enige andere ingevolge de beslissing genomen maatregel;
 - c) de staat (...) waarheen de gevonnisse persoon met het oog op de tegen hem in de beslissingsstaat ingestelde strafvervolging of uitgesproken straf, is gevlucht of anderszins is teruggekeerd.
2. In alle gevallen waarin de betrokkene zich nog in de beslissingsstaat bevindt, wordt hij in de gelegenheid gesteld om zijn mening mondeling of schriftelijk kenbaar te maken. Zijn wettelijke vertegenwoordiger wordt daartoe in de gelegenheid gesteld indien de beslissingsstaat het in verband met de leeftijd of de lichamelijke of geestelijke toestand van de betrokkene nodig acht.

¹ IE handhaafde zijn voorbehoud en wilde de uitzondering op de vereiste van toestemming van de gevonnisse persoon alleen aanvaarden voor gevallen die onder de Schengenbepalingen vallen (de gevonnisse persoon is gevlucht naar de staat waarvan hij onderdaan is).

² Studievoorbehoud van SK/CZ.

³ Studievoorbehoud van LT/PL.

3. De bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat stelt de gevonnisse persoon, met behulp van het standaardformulier in bijlage B, in een taal die hij kent in kennis van het besluit dat de beslissing, vergezeld van het certificaat, wordt toegezonden. Indien de gevonnisse persoon zich op het tijdstip van dat besluit in de tenuitvoerleggingsstaat bevindt, wordt het standaardformulier toegezonden aan de tenuitvoerleggingsstaat, die de betrokkene op de hoogte brengt.¹

Artikel 6

(...)

Artikel 7 ²

Toepassingsgebied

1. Tot erkenning van de beslissing en tenuitvoerlegging van de opgelegde sancties leiden, overeenkomstig dit kaderbesluit en zonder toetsing op dubbele strafbaarheid, de navolgende strafbare feiten, indien deze in de beslissingsstaat worden gestraft met een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel met een maximum van ten minste drie jaar, zoals omschreven in het recht van die staat:
- deelneming aan een criminele organisatie,
 - terrorisme,
 - mensenhandel,

¹ Voorstel van het voorzitterschap op basis van een voorstel van SE. De Commissie oppert dat dit lid elke voor de gevonnisse persoon belangrijke informatie betreffende vervroegde invrijstelling en betreffende de omstandigheden waaronder sancties worden ondergaan, dient te bestrijken. PL is hiertegen gekant. SE, gesteund door FI, stelt voor dat in artikel 5 of in een ander artikel een bepaling in de zin van artikel 2, lid 2, van het protocol van 1997 wordt ingelast.

² Studievoorbehoud van SE/ES/LU/DK/COM, die voorstander zijn van een beperkte mogelijkheid om niet deel te nemen. Voorgesteld wordt de volgende verklaring van de Raad op te nemen: "De Raad neemt er nota van dat het akkoord over artikel 7, artikel 9, lid 1, onder b), en artikel 9, lid 2, geen afbreuk doet aan:

- de standpunten van de lidstaten ten aanzien van de oplossingen die moeten worden gevonden voor toekomstige instrumenten inzake wederzijdse erkenning in strafzaken, noch aan
- de interpretatie van bestaande instrumenten inzake wederzijdse erkenning in strafzaken."

- seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie,
- illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen,
- illegale handel in wapens, munitie en explosieven,
- corruptie,
- fraude, met inbegrip van fraude waardoor de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen worden geschaad in de zin van de Overeenkomst van 26 juli 1995 aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen¹,
- witwassen van opbrengsten van misdrijven,
- valsemunterij, met inbegrip van namaak van de euro,
- cybercriminaliteit,
- milieumisdrijven, met inbegrip van de illegale handel in bedreigde diersoorten en de illegale handel in bedreigde planten- en boomsoorten,
- hulp aan illegale binnenkomst en illegaal verblijf,
- moord en doodslag, zware mishandeling,
- illegale handel in menselijke organen en weefsels,
- ontvoering, wederrechtelijke vrijheidsberoving en gijzeling,

¹ PB C 316 van 27.11.1995, blz. 49.

- racisme en vreemdelingenhaat,
- georganiseerde of gewapende diefstal,
- illegale handel in cultuurgoederen, waaronder antiquiteiten en kunstvoorwerpen,
- oplichting,
- racketeering en afpersing,
- namaak van producten en productpiraterij,
- vervalsing van administratieve documenten en handel in valse documenten,
- vervalsing van betaalmiddelen,
- illegale handel in hormonale stoffen en andere groeibevorderaars,
- illegale handel in nucleaire en radioactieve stoffen,
- handel in gestolen voertuigen,
- verkrachting,
- brandstichting,
- misdrijven die onder de rechtsmacht van het Internationaal Strafhof vallen,
- kaping van vliegtuigen/schepen,
- sabotage.

2. De Raad kan te allen tijde, met eenparigheid van stemmen en na raadpleging van het Europees Parlement overeenkomstig artikel 39, lid 1, van het Verdrag, besluiten andere categorieën van strafbare feiten aan de lijst van lid 1 toe te voegen. De Raad overweegt in het licht van het hem overeenkomstig artikel 21, lid 4, van dit kaderbesluit voorgelegde verslag of de lijst moet worden uitgebreid of gewijzigd.
3. Ten aanzien van andere dan de in lid 1 genoemde strafbare feiten kan de tenuitvoerleggingsstaat de erkenning van de beslissing en de tenuitvoerlegging van de sanctie afhankelijk stellen van de voorwaarde dat de daaraan ten grondslag liggende feiten ook volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat een strafbaar feit vormen, ongeacht de bestanddelen of de omschrijving ervan.
4. Elke lidstaat kan, bij de aanneming van dit kaderbesluit of later, in een ter kennis van het secretariaat-generaal van de Raad te brengen verklaring, meedelen dat hij lid 1 niet zal toepassen. Een dergelijke verklaring kan te allen tijde worden ingetrokken. Dergelijke verklaringen of intrekkingen van verklaringen worden in het Publicatieblad bekendgemaakt.

Artikel 8¹

Erkenning van de beslissing en tenuitvoerlegging van de sanctie

1. De bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat erkent de overeenkomstig artikel 3 bis en volgens de procedure van artikel 4 toegezonden beslissing en neemt onverwijld de maatregelen tot tenuitvoerlegging van de sanctie, tenzij zij beslist zich te beroepen op een van de in artikel 9 genoemde gronden tot weigering van de erkenning en de tenuitvoerlegging.

¹ Artikel 8 was voor de delegaties over het algemeen aanvaardbaar. Zweden maakte een studievoorbehoud ten aanzien van lid 3.

2. Indien de duur van de sanctie onverenigbaar is met het recht van de tenuitvoerleggingsstaat, kan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat slechts besluiten de sanctie aan te passen indien deze zwaarder is dan de maximumstraf voor vergelijkbare strafbare feiten waarin het recht van die staat voorziet. De aangepaste sanctie mag dan niet lager liggen dan de maximale sanctie die krachtens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat voor vergelijkbare strafbare feiten geldt.
3. Indien de aard van de sanctie onverenigbaar is met het recht van de tenuitvoerleggingsstaat, kan de bevoegde autoriteit van die staat de sanctie aanpassen aan de straf of maatregel die het nationaal recht voor vergelijkbare strafbare feiten voorschrijft. Deze straf of maatregel moet zoveel mogelijk overeenstemmen met de in de beslissingsstaat opgelegde sanctie; dit betekent dat de sanctie niet in een geldboete kan worden omgezet.
4. De aangepaste sanctie houdt, naar aard en duur, geen verzwaring van de in de beslissingsstaat opgelegde sanctie in.

Artikel 9

Gronden tot weigering van de erkenning en tenuitvoerlegging

1. De bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat kan besluiten de beslissing geheel of gedeeltelijk niet te erkennen en de sanctie geheel of gedeeltelijk niet ten uitvoer te leggen, indien
 - a) het in artikel 4 bedoelde certificaat onvolledig is of kennelijk niet overeenstemt met de beslissing en niet binnen de door de tenuitvoerleggingsautoriteit gestelde redelijke termijn is aangevuld of gecorrigeerd;
 - a bis) niet is voldaan aan de in artikel 3 bis, lid 1, vermelde criteria;
 - a ter) de tenuitvoerlegging van de sanctie zou indruisen tegen het "ne bis in idem"-beginsel;

- b) de beslissing in het in artikel 7, lid 3, bedoelde geval en, indien de tenuitvoerleggingsstaat een verklaring heeft afgelegd op grond van artikel 7, lid 4, in het in artikel 7, lid 1, bedoelde geval betrekking heeft op feiten die volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat niet strafbaar zijn; terzake van retributies en belastingen, douanerechten en deviezen evenwel mag de tenuitvoerlegging van een beslissing niet worden geweigerd op grond van het feit dat de tenuitvoerleggingsstaat niet dezelfde soort retributies of belastingen heft, of niet dezelfde soort regelgeving inzake retributies, belastingen, douanerechten en deviezen kent als de beslissingsstaat;
- c) de tenuitvoerlegging van de sanctie volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat verjaard is¹, en de sanctie betrekking heeft op feiten die volgens het recht van die staat onder zijn rechtsmacht vallen;
- c bis) het recht van de tenuitvoerleggingsstaat voorziet in een immuniteit die tenuitvoerlegging van de sanctie onmogelijk maakt;
- d) de sanctie is opgelegd aan een persoon die volgens het recht van de tenuitvoerleggingsstaat vanwege zijn leeftijd nog niet strafrechtelijk verantwoordelijk kan worden gesteld voor de feiten waarvoor de beslissing is gegeven;
- e) op het tijdstip waarop de beslissing door de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat werd ontvangen, nog minder dan zes maanden van de sanctie moeten worden ondergaan;
- f) de beslissing bij verstek is gewezen, tenzij in het certificaat staat aangegeven dat de betrokkene persoonlijk was gedagvaard of door toedoen van een volgens het nationale recht van de beslissingsstaat bevoegde vertegenwoordiger in kennis was gesteld van het tijdstip en de plaats van de procedure die tot de bij verstek gewezen beslissing heeft geleid, dan wel dat de betrokkene een bevoegde autoriteit ervan in kennis heeft gesteld dat hij de beslissing niet betwist;

¹ Zie punt III, onder b), van de inleidende nota. FR/SK verzoeken om schrapping van het laatste gedeelte van de zin ("en de sanctie betrekking heeft op feiten die volgens het recht van die staat onder zijn rechtsmacht vallen"). SE/ES/AT/PT/DK zijn tegen dit voorstel gekant.

- g) de tenuitvoerleggingsstaat, vóór volgens de procedure van artikel 10, lid 1, een beslissing wordt genomen, overeenkomstig artikel 14, lid 3, een verzoek indient en de beslissingsstaat niet overeenkomstig artikel 14, lid 2, onder g), toestemming verleent om de betrokkene in de tenuitvoerleggingsstaat te vervolgen, te berechten of anderszins van zijn vrijheid te beroven wegens enig ander vóór de overbrenging gepleegd feit dan dat welk de reden tot de overbrenging is geweest;
- h) de beslissing, vergezeld van het certificaat, is toegezonden overeenkomstig artikel 3 bis, lid 1, onder d);
- i) een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel, met uitzondering van vrijheidsstraffen, is opgelegd en die maatregel door de tenuitvoerleggingsstaat krachtens diens rechts- of gezondheidszorgsysteem niet ten uitvoer kan worden gelegd.¹
- j)² indien de beslissing betrekking heeft op strafbare feiten die volgens de wetgeving van de tenuitvoerleggingsstaat volledig, grotendeels of voor een wezenlijk deel op zijn grondgebied dan wel op een met zijn grondgebied gelijk te stellen plaats zijn gepleegd.

2. In de in lid 1, onder a), a bis), a ter), f), i) en j) bedoelde gevallen pleegt de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat, voordat zij besluit de beslissing niet te erkennen en de sanctie niet ten uitvoer te leggen, langs passende weg overleg met de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat, en verzoekt zij haar in voorkomend geval onverwijld de aanvullende gegevens te verstrekken die zij nodig heeft.

¹ Zie ook de nieuwe overweging 12 en punt III, onder a), van de inleidende nota.
SK stelde de volgende extra weigeringsgrond voor:

"(x) een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel, met uitzondering van vrijheidsstraffen, is opgelegd terwijl de betrokkene vanwege zijn of haar geestelijke toestand niet schuldig bevonden is aan het strafbare feit."

² Zie punt III, onder c), van de begeleidende nota.

3. Vooraleer de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat besluit de beslissing slechts gedeeltelijk te erkennen en de sanctie slechts gedeeltelijk ten uitvoer te leggen, pleegt zij langs passende weg overleg met de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat. De bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat deelt de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat mee:

- of zij het certificaat intrekt; dan wel
- of zij, voor zover dit naar nationaal recht mogelijk is, toestemt in een gedeeltelijke tenuitvoerlegging van de sanctie. In dat geval deelt zij, voor zover dit naar nationaal recht mogelijk is, de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat mee welk deel van de sanctie betrekking heeft op de feiten ten aanzien waarvan de sanctie ten uitvoer kan worden gelegd. Deze informatie is gebaseerd op een uitspraak van de bevoegde rechter van de beslissingsstaat. Wanneer de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat deze informatie niet binnen een door de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat vast te stellen redelijke termijn verstrekt en het certificaat niet intrekt, kan de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat de duur van het deel van de sanctie dat ten uitvoer kan worden gelegd, bepalen dan wel besluiten de beslissing niet te erkennen en de sanctie niet ten uitvoer te leggen¹.

Artikel 9 bis

*Uitstel van de erkenning van de beslissing*²

Indien het in artikel 4 bedoelde certificaat onvolledig is ingevuld of kennelijk niet overeenstemt met de beslissing, kan de erkenning van de beslissing in de tenuitvoerleggingsstaat worden uitgesteld totdat het formulier binnen een door de tenuitvoerleggingsstaat redelijk geachte termijn, volledig is ingevuld of is gecorrigeerd.

¹ Zie punt III, onder d), van de begeleidende nota.

² Voorstel van het voorzitterschap op basis van artikel 18 van het ontwerp-kaderbesluit betreffende het Europees bewijsverkrijgingsbevel; de tekst is gewijzigd naar aanleiding van een voorstel van SK om de tekst beter af te stemmen op artikel 9, lid 1, onder a) (termijn). DE vindt de tekst overbodig. SE vindt dat het aangewezen kan zijn om andere gronden voor uitstel op te nemen.

Artikel 10 ¹

Besluit over de tenuitvoerlegging van de sanctie en termijnen

1. De bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat besluit zo spoedig mogelijk of zij de beslissing erkent en de sanctie ten uitvoer legt, en stelt de beslissingsstaat in kennis van haar besluit, en in voorkomend geval van het besluit om de sanctie overeenkomstig artikel 8, leden 2 en 3, aan te passen.
- 1 bis. ²Indien de gevonnniste persoon toestemt in de toezending van de beslissing, vergezeld van een certificaat, wordt, tenzij er een reden tot uitstel in de zin van artikel 9 bis is, een definitief besluit betreffende de erkenning van de beslissing en de tenuitvoerlegging van de sanctie genomen binnen een termijn van 30 dagen na de ontvangst van de beslissing en het certificaat.
- 1 ter. In de andere gevallen wordt, tenzij er een reden tot uitstel in de zin van artikel 9 bis is, het definitieve besluit betreffende de erkenning van de beslissing en de tenuitvoerlegging van de sanctie genomen binnen een termijn van 60 dagen na de ontvangst van de beslissing en het certificaat.
2. Indien het voor de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat in een bepaalde zaak onmogelijk is de in lid 1 bis respectievelijk in lid 1 ter genoemde termijn na te leven, stelt zij de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat onverwijld en op ongeacht welke wijze hiervan in kennis, met opgave van de redenen voor de vertraging en van de voor het nemen van het definitieve besluit nodig geachte tijd³.

¹ CY en IT maken een studievoorbehoud bij het gehele artikel.

² Studievoorbehoud van IE bij de in de leden 1 bis en 1 ter genoemde termijnen. Positief studievoorbehoud van EL/NL/DE/CY/IT. HU/CZ/NL vinden dat er geen onderscheid moet worden gemaakt naargelang de persoon al dan niet toestemt in de toezending. FI heeft daar bezwaar tegen.

³ Voorstel van het voorzitterschap, gebaseerd op artikel 17, lid 3 bis, van het ontwerp-kaderbesluit betreffende het Europees bewijsverkrijgingsbevel (zie 15957/05 COPEN 199). SE vindt dat een maximale termijnoverschrijding moet worden vastgesteld en stelt voor terug te keren naar de oude tekst van lid 3.

Artikel 10 bis
Intrekking van het certificaat

De beslissingsstaat kan, zolang geen aanvang is gemaakt met de tenuitvoerlegging van de sanctie in de tenuitvoerleggingsstaat, met opgave van redenen het certificaat intrekken. Bij intrekking van het certificaat legt de tenuitvoerleggingsstaat de sanctie niet meer ten uitvoer¹.

Artikel 11
Overbrenging

1. Indien de gevonnniste persoon zich in de beslissingsstaat bevindt, wordt hij naar de tenuitvoerleggingsstaat overgebracht op een tijdstip dat de bevoegde autoriteiten van de beslissingsstaat en de tenuitvoerleggingsstaat onderling vaststellen, maar uiterlijk 30 dagen ² na het definitieve besluit van de tenuitvoerleggingsstaat betreffende de erkenning van de beslissing en de tenuitvoerlegging van de sanctie.
2. (...)
3. Indien onvoorziene omstandigheden de overbrenging binnen de in lid 1 gestelde termijn in de weg staan, nemen de bevoegde autoriteiten van de beslissingsstaat en de tenuitvoerleggingsstaat onmiddellijk contact met elkaar op. De overbrenging vindt plaats zodra de omstandigheden hebben opgehouden te bestaan. De bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat stelt de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat onverwijld op de hoogte; er wordt onderling een nieuwe datum voor de overbrenging vastgesteld. De overbrenging vindt in dat geval plaats binnen tien dagen na de overeengekomen nieuwe datum.

¹ HU stelt voor te vermelden dat de beslissing om de gevonnniste persoon niet over te brengen alleen kan worden genomen voordat de tenuitvoerleggingsstaat heeft besloten de beslissing te erkennen en de sanctie ten uitvoer te leggen. NL en LU zijn tegen.

² Studievoorbehoud van DK/SE.

Artikel 12^{1 2}

Doortocht

1. Iedere lidstaat staat, conform het nationale recht, de doortocht over zijn grondgebied toe van een gevonnniste persoon die naar de tenuitvoerleggingsstaat wordt overgebracht, mits de beslissingsstaat hem, samen met het verzoek om doortocht, een afschrift van het in artikel 4 ³ bedoelde certificaat heeft doen toekomen. Het verzoek om doortocht en het certificaat kunnen worden toegezonden in iedere vorm die schriftelijk kan worden vastgelegd.

1 bis. (...)

2. De lidstaat van doortocht geeft op dezelfde wijze kennis van zijn besluit, dat bij voorrang en uiterlijk één week na ontvangst van het verzoek wordt genomen.

2 bis. De met betrekking tot de doortocht aangezochte lidstaat kan de gevonnniste persoon niet langer in hechtenis houden dan voor de doortocht nodig is.

¹ In het licht van de opmerkingen van de delegaties en van een voorstel van NL stelt het voorzitterschap het herziene artikel 12, lid 1 en lid 2 ter, voor als basis voor een compromis. De compromistekst, die bedoeld is ter verduidelijking, is gebaseerd op artikel 16, lid 1 en lid 6, van het Verdrag van 1983. Het nieuwe lid 2 ter is een licht gewijzigde versie van artikel 16, lid 6, van het Verdrag van 1983. De om doortocht aangezochte lidstaat zou verplicht zijn de beslissingsstaat op de hoogte te brengen wanneer hij de immuniteit van de persoon niet kan garanderen. Krachtens het tekstvoorstel kan de beslissingsstaat in dat geval zijn verzoek intrekken. In een eerder stadium had DE voorgesteld na te gaan of bepalingen betreffende eigen onderdanen moeten worden opgenomen, in de trant van artikel 25, lid 1, van het kaderbesluit betreffende het EAB. Volgens IE valt te denken aan een nieuwe overweging in de trant van overweging 13 van de EAB-tekst. Besproken kan worden of met de verwijzing naar het nationaal recht in lid 1 de bezorgdheid van de delegaties is weggenomen.

² Studievoorbehoud van CZ bij artikel 13.

³ SK/CZ achten het onvoldoende dat alleen het certificaat naar de staat van overbrenging wordt gestuurd. DK vindt dat het certificaat moet worden vertaald in de officiële taal van de staat van doortocht.

2 ter Bij ontvangst van een verzoek om doortocht stelt de aangezochte lidstaat de beslissingsstaat ervan op de hoogte indien hij niet de verzekering kan geven dat de gevonnisse persoon niet zal worden vervolgd, of, behoudens het bepaalde in het vorige lid, aangehouden of anderszins zal worden onderworpen aan enige vrijheidsbeperking op het grondgebied van de om doortocht aangezochte lidstaat wegens een strafbaar feit dat gepleegd is, of een sanctie die is uitgesproken vóór zijn vertrek van het grondgebied van de beslissingsstaat. In dat geval kan de beslissingsstaat zijn verzoek intrekken.

3. Het verzoek om doortocht is niet vereist indien het vervoer door de lucht plaatsvindt en er geen tussenlanding is voorzien. In geval van een onvoorziene tussenlanding verstrekt de beslissingsstaat evenwel binnen 72 uur de in lid 1 bedoelde gegevens.

Artikel 13¹

Op de tenuitvoerlegging toepasselijk recht

1. De tenuitvoerlegging van een sanctie wordt beheerst door het recht van de tenuitvoerleggingsstaat. De autoriteiten van de tenuitvoerleggingsstaat zijn, behoudens de leden 2 en 3, bij uitsluiting bevoegd de procedures betreffende de tenuitvoerlegging en alle daarop betrekking hebbende maatregelen te bepalen, met inbegrip van de gronden voor vervroegde of voorwaardelijke invrijheidstelling.
2. De bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat brengt de volledige termijn van vrijheidsbeneming die de gevonnisse persoon reeds heeft ondergaan ten gevolge van de sanctie waarvoor de beslissing is gegeven, in mindering op de totale duur van de vrijheidsbeneming die in de tenuitvoerleggingsstaat moet worden ondergaan.
3. De bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat licht de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat op diens verzoek in over de geldende bepalingen betreffende eventuele vervroegde of voorwaardelijke vrijlating. De beslissingsstaat kan met de toepassing van deze bepalingen instemmen of kan het certificaat intrekken.²

¹ Studievoorbehoud van NL.

² Voorstel van het voorzitterschap op basis van het meerderheidsstandpunt. EE geeft de voorkeur aan de eerdere versie van lid 3 (doc. 11094 COPEN 72). Studievoorbehoud van DK. Gezien de opmerkingen van AT wordt op een later tijdstip nagegaan of de inhoud van artikel 13, lid 3, naar artikel 17 dient te worden overgebracht.

4. Een lidstaat kan bepalen dat in de beslissing tot vervroegde of voorwaardelijke invrijheidstelling tevens rekening kan worden gehouden met de door de beslissingsstaat aangegeven bepalingen van nationaal recht op grond waarvan de gevonneniste persoon op een bepaald ogenblik recht heeft op vervroegde of voorwaardelijke invrijheidstelling.

Artikel 14¹

Specialiteit

1. Een persoon die op grond van dit kaderbesluit naar de tenuitvoerleggingsstaat is overgebracht, kan, behoudens lid 2, niet worden vervolgd, berecht of anderszins van zijn vrijheid worden beroofd wegens enig ander vóór de overbrenging gepleegd feit dan dat welk de reden tot de overbrenging is geweest.
2. Lid 1 is niet van toepassing in de volgende gevallen:
 - a) de betrokkene heeft, hoewel hij daartoe de mogelijkheid had, niet binnen 45 dagen na zijn definitieve invrijheidstelling het grondgebied van de tenuitvoerleggingsstaat verlaten, of is er, na het te hebben verlaten, naar teruggekeerd;
 - b) de feiten zijn niet strafbaar gesteld met een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel;
 - c) de strafvervolgning leidt niet tot de toepassing van een maatregel die de persoonlijke vrijheid beperkt;
 - d) de betrokkene kan worden onderworpen aan de tenuitvoerlegging van een straf of een maatregel die geen vrijheidsbeneming meebrengt, waaronder begrepen een geldboete of een vervangende maatregel, zelfs indien deze geldboete of maatregel kan leiden tot beperking van zijn persoonlijke vrijheid;
 - e) de betrokkene stemt in met de overbrenging;

¹ Studievoorbehoud van SK/NL/IE.

- f) de betrokkene heeft, na zijn overbrenging, uitdrukkelijk afstand gedaan van bescherming van het specialiteitsbeginsel voor bepaalde, vóór de overbrenging gepleegde feiten. De afstand wordt gedaan ten overstaan van de bevoegde rechterlijke autoriteiten van de tenuitvoerleggingsstaat en wordt opgetekend in een proces-verbaal dat wordt opgemaakt overeenkomstig het nationaal recht van die staat. De afstand geschiedt onder omstandigheden waaruit blijkt dat de betrokkene uit vrije wil handelt en zich volledig bewust is van de gevolgen. Hij heeft het recht zich te dien einde door een raadsman te laten bijstaan;
- g) in de niet in de punten a) tot en met f) bedoelde gevallen, indien de beslissingsstaat daarin overeenkomstig lid 3 toestemt ¹.
3. Het verzoek tot toestemming wordt bij de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat ingediend, bevat de gegevens bedoeld in artikel 8, lid 1, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ en gaat vergezeld van de in artikel 8, lid 2, daarvan bedoelde vertaling. De toestemming wordt verleend indien er op grond van dat kaderbesluit een verplichting tot overlevering zou zijn. De beslissing wordt uiterlijk 30 dagen na ontvangst van het verzoek genomen. Voor de in artikel 5 van dat kaderbesluit bedoelde situaties geeft de tenuitvoerleggingsstaat de daarin bedoelde garanties.

Artikel 15

Amnestie, gratie en herziening van de beslissing

1. Zowel de beslissingsstaat als de tenuitvoerleggingsstaat kan amnestie of gratie verlenen ².
2. Alleen de beslissingsstaat kan beschikken op een verzoek tot herziening van de beslissing waarbij de sanctie is opgelegd die op grond van dit kaderbesluit ten uitvoer zal worden gelegd.

¹ Voorstel van het voorzitterschap in samenhang met de nieuwe bepaling in artikel 9, lid 1, onder g).

² Studievoorbehoud van DE, omdat de deelstaten ("Länder") bevoegd zijn om amnestie of gratie te verlenen.

Artikel 16¹
Informatie van de beslissingsstaat

1. De bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat stelt de bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat onverwijld in kennis van iedere beslissing of maatregel waardoor de sanctie onmiddellijk of binnen een bepaalde termijn niet langer uitvoerbaar is.
2. De bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat beëindigt de tenuitvoerlegging van de sanctie zodra zij door de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat in kennis is gesteld van die beslissing of maatregel.

Artikel 17
Informatie van de tenuitvoerleggingsstaat

1. De bevoegde autoriteit van de tenuitvoerleggingsstaat stelt de bevoegde autoriteit van de beslissingsstaat onverwijld, in een schriftelijk vastgelegde of vast te leggen vorm, in kennis van:
 - a) de toezending van de beslissing en het certificaat aan de met de tenuitvoerlegging belaste bevoegde autoriteit in de zin van artikel 4, lid 6;
 - a bis) het feit dat het in de praktijk onmogelijk is de sanctie ten uitvoer te leggen, omdat de gevonneniste persoon niet gevonden kan worden op het grondgebied van de tenuitvoerleggingsstaat, in welk geval de tenuitvoerleggingsstaat niet verplicht is de sanctie ten uitvoer te leggen;²
 - a ter) het definitieve besluit tot erkenning van de beslissing en tenuitvoerlegging van de sanctie, alsmede van de datum ervan;
 - b) het besluit om, overeenkomstig artikel 9, de beslissing geheel of gedeeltelijk niet te erkennen of de sanctie geheel of gedeeltelijk niet ten uitvoer te leggen, met opgave van de redenen voor dat besluit;

¹ SE is van mening dat kan worden toegevoegd dat de beslissingsstaat de tenuitvoerleggingsstaat informeert over de in de beslissingsstaat geldende regelgeving op het gebied van voorwaardelijke invrijheidstelling en, in voorkomend geval, over het deel van de sanctie dat de betrokkene reeds heeft ondergaan. HU wijst erop dat deze vraagstukken behandeld worden in het certificaat in de bijlage bij het kaderbesluit.

² SK vraagt zich af of een dergelijke bepaling wel nodig is, aangezien de betrokken gevallen bestreken worden door het kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel. Wijziging voorgesteld door het voorzitterschap naar aanleiding van een voorstel van FR, gesteund door LU.

- c) het besluit tot aanpassing van de sanctie overeenkomstig artikel 8, lid 2, of artikel 8, lid 3, met opgave van de redenen voor dat besluit;
- d) het besluit om de sanctie op de in artikel [13, lid 3, ¹] en artikel 15, lid 1, bedoelde gronden geheel of gedeeltelijk niet ten uitvoer te leggen, met opgave van de redenen voor dat besluit;
- e) (...)
- f) het feit dat de gevonnisse persoon uit hechtenis is gevlucht voordat de sanctie geheel was uitgevoerd;
- g) de tenuitvoerlegging van de sanctie zodra deze geheel is uitgevoerd.

2. (...).

Artikel 18

Gevolgen van de overbrenging van de gevonnisse persoon

1. Behoudens lid 2 kan de beslissingsstaat niet overgaan tot de verdere tenuitvoerlegging van de sanctie zodra de tenuitvoerlegging in de tenuitvoerleggingsstaat is begonnen.
2. Het recht tot tenuitvoerlegging van de sanctie komt opnieuw toe aan de beslissingsstaat, zodra deze van de tenuitvoerleggingsstaat bericht ontvangt dat de sanctie op grond van artikel 17, lid 1, onder f), gedeeltelijk niet ten uitvoer is gelegd.
- 3². Indien de tenuitvoerleggingsstaat de beslissing slechts gedeeltelijk erkent, is lid 1 alleen van toepassing op het gedeelte van de sanctie dat betrekking heeft op de feiten in verband waarmee de beslissing op grond van artikel 9, lid 1, en artikel 9, lid 3, tweede streepje, is erkend.

¹ Of de verwijzing naar artikel 13, lid 3, moet worden gehandhaafd, zal later worden besproken.

² Studievoorbehoud van CZ/SK/LT/DK/SE/DE/PL.

Artikel 18 bis¹

Talen

Het certificaat, waarvan het model in de bijlage gaat, moet worden vertaald in de officiële taal of een der officiële talen van de tenuitvoerleggingsstaat ². Elke lidstaat kan, bij de aanneming van dit kaderbesluit of later, in een bij het secretariaat-generaal van de Raad neer te leggen verklaring meedelen dat hij een vertaling in één of meer andere officiële talen van de instellingen van de Europese Unie aanvaardt.

Artikel 19³

Kosten

De kosten die voortvloeien uit de toepassing van dit kaderbesluit worden door de tenuitvoerleggingsstaat gedragen, uitgezonderd de kosten voor de overbrenging van de persoon naar de tenuitvoerleggingsstaat en de kosten die uitsluitend op het grondgebied van de beslissingsstaat ontstaan.

-
- ¹ EE/NL/LT zijn van mening dat de beslissingsstaat op verzoek van de tenuitvoerleggingsstaat een vertaling van de essentiële onderdelen van de beslissing moet leveren indien de inhoud van het certificaat ontoereikend wordt geacht om te kunnen beslissen over de tenuitvoerlegging van de sanctie. De tenuitvoerlegging van de sanctie kan worden geschorst totdat de vertaling gereed is en aan de tenuitvoerleggingsstaat is toegezonden. LV/SK/DK/CZ zijn van mening dat de gehele beslissing en het certificaat moeten worden vertaald. DE vindt dat, indien er vertalingen worden vereist (zie voetnoot 3), de gehele beslissing en het certificaat moeten worden vertaald. IE maakt een studievoorbehoud bij dit artikel. Om tot een compromis te komen, stelde SK voor te bepalen dat de beslissingsstaat alleen een vertaling van de beslissing moet verstrekken in de in artikel 3 bis, lid 1, genoemde gevallen (geen toestemming vereist van de tenuitvoerleggingsstaat). FR was hier tegen.
- ² DE vindt dat vertaling van het certificaat niet verplicht mag worden gesteld, of anderszins dat alleen vertaling in één hoofdtaal of in één van een beperkt aantal hoofdtalen verplicht mag worden gesteld.
- ³ Studievoorbehoud van FR/ES, die van oordeel zijn dat het verplichten van de beslissingsstaat om de kosten voor de overbrenging te dragen, niet strookt met de regeling van het Verdrag van 1983.

Hoofdstuk III
*Tenuitvoerlegging van beslissingen ingevolge een Europees aanhoudingsbevel*¹

Artikel 19 bis
Algemene bepaling

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de tenuitvoerlegging van een sanctie op grond van een Europees aanhoudingsbevel, indien de tenuitvoerleggingsstaat zich er, overeenkomstig op grond van artikel 4, lid 6, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ vastgestelde bepalingen, toe verbonden heeft de sanctie zelf ten uitvoer te leggen, of indien de tenuitvoerleggingsstaat, overeenkomstig op grond van artikel 5, lid 3, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ vastgestelde bepalingen, de overlevering van de betrokkene afhankelijk heeft gesteld van de garantie dat de persoon naar de tenuitvoerleggingsstaat wordt teruggezonden om er de sanctie te ondergaan die hem in de beslissingsstaat is opgelegd.
2. De bepalingen van hoofdstuk II zijn alleen op de tenuitvoerlegging van de in lid 1 bedoelde sancties van toepassing voor zover dat in de artikelen 19 ter en 19 quater is bepaald.

*Artikel 19 ter*²
Gevallen op grond van artikel 4, lid 6, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ

1. In de gevallen waarvoor bepalingen gelden die op grond van artikel 4, lid 6, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ zijn vastgesteld, wordt de beslissing, vergezeld van het certificaat, overeenkomstig artikel 4 toegezonden³ aan de lidstaat die zich er toe verbonden heeft de sanctie ten uitvoer te leggen tenzij de beslissingsstaat afziet van de tenuitvoerlegging van de beslissing door de tenuitvoerleggingsstaat.
2. De volgende bepalingen van hoofdstuk II zijn van overeenkomstige toepassing op de in lid 1 bedoelde gevallen:
 - artikel 4: Toezending van de beslissing en het certificaat;
 - artikel 8, leden 2, 3 en 4: Erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing;
 - [artikel 9 bis: Uitstel van de erkenning van de beslissing];
 - artikel 10 bis: Intrekking van het certificaat;

¹ Studievoorbehoud van LV/SK/NL/FR/SI/PL/CZ bij hoofdstuk III.

² Enkele delegaties maken een studievoorbehoud, met name bij de lijst in artikel 19 ter, lid 2.

³ HU/SE vinden dat er een termijn moet worden gesteld.

- artikel 13: Op de tenuitvoerlegging toepasselijk recht ¹;
- artikel 15: Amnestie, gratie en herziening;
- artikel 16: Informatie van de beslissingsstaat;
- artikel 17, onder a), a ter), c), d), f) en g): Informatie van de tenuitvoerleggingsstaat;
- artikel 18, leden 1 en 2: Gevolgen van de overbrenging van de gevonnniste persoon;
- artikel 18 bis: Talen;
- artikel 19: Kosten.

Artikel 19 quater ²

Gevallen op grond van artikel 5, lid 3, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ

1. ³In de gevallen waarvoor de bepalingen gelden die op grond van artikel 5, lid 3, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ zijn vastgesteld, vindt de toezending van de beslissing, vergezeld van het certificaat, overeenkomstig artikel 4, plaats binnen een termijn van [X] dagen nadat de beslissing onherroepelijk is geworden. In die gevallen vindt de terugzending van de gevonnniste persoon plaats op een tijdstip dat de bevoegde autoriteiten van de beslissingsstaat en de tenuitvoerleggingsstaat onderling vaststellen, maar uiterlijk [30]dagen nadat de beslissing onherroepelijk is geworden.
2. De volgende bepalingen van hoofdstuk II zijn van overeenkomstige toepassing op de in lid 1 bedoelde gevallen:
 - artikel 4: Toezending van de beslissing en het certificaat;
 - artikel 8, leden 2, 3 en 4: Erkenning en tenuitvoerlegging van de beslissing;
 - [artikel 9 bis 4: Uitstel van de erkenning van de beslissing];

¹ SK maakt een studievoorbehoud bij de mogelijkheid om in EAB-gevallen de beslissing te wijzigen en bij de dubbele strafbaarheid in verband met EAB-gevallen.

² Enkele delegaties maken een studievoorbehoud, met name bij de lijst in artikel 19 quater, lid 2.

³ De termijnen moeten nog verder worden besproken. Een termijn van 7 dagen, zoals voorgesteld door DK, wordt algemeen als te kort beschouwd.

CZ vindt dat de tekst moet voorzien in de toestemming van de gevonnniste persoon. DE/PT/BE wensen zich ook nog nader te beraden over de toestemming van de gevonnniste persoon. Het voorzitterschap herinnert eraan dat het uitgangspunt van de tekst is dat de beslissing die ertoe strekt dat de betrokkene de sanctie in de tenuitvoerleggingsstaat dient te ondergaan, uit hoofde van het EAB genomen wordt. Het vraagstuk van de toestemming van de betrokkene valt derhalve buiten de werkingssfeer van dit instrument.

⁴ Of de verwijzing naar artikel 9 bis in de artikelen 19 ter en 19 quater moet worden geschrapt, zal later worden besproken.

- artikel 12: Doortocht;
- artikel 13: Op de tenuitvoerlegging toepasselijk recht;
- artikel 15: Amnestie, gratie en herziening;
- artikel 16: Informatie van de beslissingsstaat;
- artikel 17, onder a), a ter), c), d), f) en g): Informatie van de tenuitvoerleggingsstaat;
- artikel 18, leden 1 en 2: Gevolgen van de overbrenging van de gevonniste persoon;
- Artikel 18 bis Talen;
- artikel 19: Kosten.

Hoofdstuk IV
Slotbepalingen

Artikel 20

Verhouding tot andere overeenkomsten en regelingen

1. Het staat de lidstaten vrij ook in de toekomst de op het tijdstip van de aanneming van dit kaderbesluit geldende bilaterale of multilaterale akkoorden of overeenkomsten toe te passen voor zover deze verder reiken dan de doelstellingen van dit kaderbesluit en ertoe bijdragen de procedures voor de tenuitvoerlegging van sancties verder te vereenvoudigen of te vergemakkelijken ¹.
2. De lidstaten kunnen na de inwerkingtreding van dit kaderbesluit bilaterale of multilaterale overeenkomsten of regelingen sluiten die verder reiken dan de voorschriften van het kaderbesluit en ertoe bijdragen de procedures voor de tenuitvoerlegging van de sancties verder te vereenvoudigen of te vergemakkelijken.

¹ De tenuitvoerlegging van sancties in de betrekkingen tussen de lidstaten vindt momenteel in hoofdzaak plaats op basis van de volgende overeenkomsten:

- het Europees Verdrag inzake de internationale geldigheid van strafvonnissen van 28 mei 1970;
- het Verdrag inzake de overbrenging van gevonnisse personen van 21 maart 1983;
- het aanvullend protocol van 18 december 1997 bij het Verdrag inzake de overbrenging van gevonnisse personen;
- het Verdrag van tussen de lidstaten van de Europese Gemeenschappen van 13 november 1991 inzake de tenuitvoerlegging van buitenlandse strafvonnissen;
- titel III, hoofdstuk 5, van de Overeenkomst van 19 juni 1990 ter uitvoering van het op 14 juni 1985 te Schengen gesloten akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen.

De Commissie, met de steun van EL, stelt voor de lijst van de toepasselijke instrumenten in de tekst van het kaderbesluit op te nemen. Aangezien deze overeenkomsten echter niet in de mogelijkheid voorzien om de strekking van dit voorstel uit te breiden of te verruimen en zij er derhalve niet toe bijdragen dat de in artikel 20 bedoelde procedures voor de tenuitvoerlegging van sancties verder worden vereenvoudigd of vergemakkelijkt, moet worden aangenomen dat zij in de betrekkingen tussen de lidstaten voor de tenuitvoerlegging van sancties, door het voorgestelde kaderbesluit - wat de daaronder vallende sancties betreft - vervangen zullen worden, zodra dit kaderbesluit in nationaal recht is omgezet.

CZ/SK hebben bezwaren in verband met hun rechtsstelsel bij de vervanging van rechtstreeks toepasselijke internationale instrumenten door de bepalingen van een kaderbesluit.

SE stelt voor om een tekst in te voegen waarbij prioriteit aan het kaderbesluit wordt gegeven, zoals bij het ontwerp-kaderbesluit betreffende het Europees bewijsverkrijgingsbevel (zie artikel 23, lid 2 bis, in doc. 14760 /05 COPEN 199).

Dit artikel moet later nader worden besproken wanneer het toepassingsgebied van het kaderbesluit is vastgelegd. Zie ook punt II van de inleidende nota.

3. De lidstaten geven de Raad en de Commissie binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dit kaderbesluit kennis van de in lid 1 bedoelde overeenkomsten of regelingen die zij willen blijven toepassen. De lidstaten geven de Raad en de Commissie ook kennis van iedere nieuwe overeenkomst of regeling als bedoeld in lid 2, binnen drie maanden na de ondertekening daarvan.

Artikel 20 bis ¹
Overgangsbepaling

In de in artikel 3, lid 1, onder a), bedoelde gevallen worden verzoeken die overeenkomstig bestaande rechtsinstrumenten betreffende de overbrenging van geïdentificeerde personen zijn gedaan en die vóór [datum in te voegen] zijn ontvangen (...) verder door de bestaande instrumenten beheerst. Verzoeken die na voornoemde datum zijn ontvangen, vallen onder de bepalingen die de lidstaten op grond van dit kaderbesluit aannemen. Elke lidstaat kan evenwel op het tijdstip van aanneming van dit kaderbesluit door de Raad verklaren dat hij als tenuitvoerleggingsstaat verzoeken betreffende beslissingen die vóór een door hem bepaalde datum zijn gegeven, zal behandelen overeenkomstig de krachtens de bestaande rechtsinstrumenten geldende regeling. De bedoelde datum mag niet later vallen dan [datum in te voegen] De verklaring wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. Zij kan te allen tijde worden ingetrokken.

Artikel 21
Uitvoering

1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om vóór ... aan dit kaderbesluit te voldoen*.

¹ Voorstel van het voorzitterschap op basis van artikel 32 van het kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel; dit voorstel moet door de groep verder worden besproken.

* Twee jaar na de inwerkingtreding van dit kaderbesluit. NL opperde dat een langere uitvoeringstermijn nodig zou kunnen zijn, gelet op de praktische moeilijkheden die bepaalde lidstaten met dit kaderbesluit ondervinden. Voorgesteld wordt eventueel een overgangsbepaling in te voegen.

2. De lidstaten delen het secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie de tekst mee van de voorschriften waarmee zij hun verplichtingen uit hoofde van dit kaderbesluit in hun nationale recht omzetten ¹. De Raad gaat op basis van een verslag dat door de Commissie aan de hand van deze gegevens is opgesteld, vóór ... ^{**} na in hoeverre de lidstaten dit kaderbesluit naleven.
3. Het secretariaat-generaal van de Raad stelt de lidstaten en de Commissie in kennis van de overeenkomstig artikel 6, lid 2, afgelegde verklaringen.
4. Binnen ... ^{*} stelt de Commissie aan de hand van de ontvangen informatie een verslag op, vergezeld van de initiatieven die zij passend acht.

Artikel 22
Inwerkingtreding

Dit kaderbesluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Gedaan te

Voor de Raad
De voorzitter

¹ COM stelt voor "alsmede een concordantietabel van die bepalingen en het kaderbesluit" toe te voegen. SK vindt dat dit in de overwegingen aan de orde moet komen.

^{**} Vier jaar na de inwerkingtreding van dit kaderbesluit.

^{*} Vijf jaar na de inwerkingtreding van dit kaderbesluit.

(...) CERTIFICAAT

bedoeld in art. 4 van KB.../.../JBZ⁺ van de Raad inzake
de (...) toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op de tenuitvoerlegging
van sancties tussen de lidstaten van de Europese Unie

(...)

a)

- * Beslissingsstaat:
- * Tenuitvoerleggingsstaat:

b) Rechter die de beslissing tot het opleggen van de sanctie heeft gegeven:

Officiële naam:

Adres:.....

.....

Dossiernummer (...):

Tel.: (landnummer) (netnummer)

Fax: (landnummer) (netnummer)

E-mailadres (indien beschikbaar)

Talen waarin kan worden gecommuniceerd met de autoriteit die de sanctie heeft opgelegd:

.....

Adresgegevens van de personen die benaderd moeten worden indien er aanvullende informatie nodig is met het oog op de tenuitvoerlegging van de beslissing of met het oog op het overeenkomen van de overbrengingsprocedures (naam, titel/rang, telefoon, fax, en, indien beschikbaar, e-mailadres)

.....

.....

⁺ PB nr. van dit kaderbesluit invullen.

- c) Autoriteit in de beslissingsstaat die bevoegd is voor de tenuitvoerlegging van de beslissing (indien verschillend van de onder b) genoemde autoriteit):

Officiële naam:

.....

Adres:.....

.....

Tel.: (landnummer) (netnummer)

Fax: (landnummer) (netnummer)

E-mailadres (indien beschikbaar)

Talen waarin kan worden gecommuniceerd met de autoriteit die bevoegd is voor de tenuitvoerlegging

.....

Adresgegevens van de personen die benaderd moeten worden indien er aanvullende informatie nodig is met het oog op de tenuitvoerlegging van de beslissing of met het oog op het overeenkomen van de overbrengingsprocedures (naam, titel/rang, telefoon, fax, en, indien beschikbaar, e-mailadres

.....

.....

- d) Indien een centrale autoriteit in de beslissingsstaat belast is met de administratieve toezending van de beslissing:

Naam van de centrale autoriteit:

.....

Contactpersoon, indien van toepassing (titel/rang en naam):

.....

Adres:

.....

Dossiernummer:

Tel.: (landnummer) (netnummer)

Fax: (landnummer) (netnummer)

E-mailadres (indien beschikbaar):

- e) Autoriteiten waarmee contact kan worden opgenomen (als punt c) en/of d) is ingevuld):

Onder b) genoemde autoriteit

Kan benaderd worden voor vragen omtrent:

Onder c) genoemde autoriteit

Kan benaderd worden voor vragen omtrent:

Onder d) genoemde autoriteit

Kan benaderd worden voor vragen omtrent:

f) Gegevens betreffende de natuurlijke persoon aan wie de sanctie is opgelegd:

Naam:.....

Voornaam of voornamen:

Meisjesnaam, indien van toepassing:

Bijnamen, indien van toepassing:.....

Geslacht:

Nationaliteit:

Persoonsnummer of socialezekerheidsnummer (indien beschikbaar):.....

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Woonplaats en/of laatst bekende adres.....

.....

Taal of talen die de persoon begrijpt (indien bekend):

.....

Indien de beslissing wordt toegezonden aan de tenuitvoerleggingsstaat omdat de persoon aan wie de sanctie is opgelegd, permanent wettig in die staat verblijft, de volgende informatie toevoegen:

Wettige verblijfplaats in de tenuitvoerleggingsstaat:

.....

.....

Indien de beslissing wordt toegezonden aan de tenuitvoerleggingsstaat omdat de persoon aan wie de sanctie is opgelegd, andere nauwe banden met die staat heeft, de volgende informatie toevoegen:

Aard van de nauwe banden met de tenuitvoerleggingsstaat.....

g) De beslissing tot het opleggen van de sanctie:

De beslissing is gegeven op (datum)

De beslissing werd definitief op (datum)

Referentienummer van de beslissing (indien beschikbaar):

De beslissing of een ingevolge deze beslissing genomen bestuursrechtelijke maatregel bevat een bevel tot verwijdering dan wel een andere maatregel krachtens welke het de betrokkene niet is toegestaan om op het grondgebied van de beslissingsstaat te blijven nadat hij/zij de sanctie heeft ondergaan:

☐ Ja.

☐ Nee

1. De beslissing betreft in totaal ... strafbare feiten.

Samenvatting van de feiten en een beschrijving van de omstandigheden waarin het strafbare feit/de strafbare feiten is/zijn gepleegd, inclusief tijd en plaats, en de aard van de betrokkenheid van de gevonneniste persoon:

.....
.....
.....
.....
.....

Aard en wettelijke rubriek van de strafbare feiten en toepasselijke wetsbepalingen/toepasselijk wetboek op grond waarvan de beslissing is gegeven:

.....
.....
.....

2. Als de in punt 1 genoemde strafbare feiten één of meer van de volgende strafbare feiten – zoals gedefinieerd in het recht van de beslissingsstaat – vormen die in de beslissingsstaat strafbaar zijn gesteld met een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel met een maximum van ten minste drie jaar, gelieve dit dan te bevestigen door de overeenkomstige vakken aan te kruisen:

- ☐ deelneming aan een criminele organisatie;
- ☐ terrorisme;
- ☐ mensenhandel;
- ☐ seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie;
- ☐ illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen;
- ☐ illegale handel in wapens, munitie en explosieven;
- ☐ corruptie;
- ☐ fraude, met inbegrip van fraude waardoor de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen worden geschaad in de zin van de Overeenkomst van 26 juli 1995 aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen;
- ☐ witwassen van opbrengsten van misdrijven;

- ☐ valsemunterij, met inbegrip van namaak van de euro;
- ☐ cybercriminaliteit;
- ☐ milieumisdrijven, met inbegrip van de illegale handel in bedreigde diersoorten en de illegale handel in bedreigde planten- en boomsoorten;
- ☐ medewerking aan illegale binnenkomst en illegaal verblijf;
- ☐ moord en doodslag, zware mishandeling;
- ☐ illegale handel in menselijke organen en weefsels;
- ☐ ontvoering, wederrechtelijke vrijheidsberoving en gijzeling;
- ☐ racisme en vreemdelingenhaat;
- ☐ georganiseerde of gewapende diefstal;
- ☐ illegale handel in cultuurgoederen, waaronder antiquiteiten en kunstvoorwerpen;
- ☐ oplichting;
- ☐ racketeering en afpersing;

- ☐ namaak van producten en productpiraterij;
- ☐ vervalsing van administratieve documenten en handel in valse documenten;
- ☐ vervalsing van betaalmiddelen;
- ☐ illegale handel in hormonale stoffen en andere groeibevorderaars;
- ☐ illegale handel in nucleaire en radioactieve stoffen;
- ☐ handel in gestolen voertuigen;
- ☐ verkrachting;
- ☐ brandstichting,
- ☐ misdrijven die onder de rechtsmacht van het Internationaal Strafhof vallen;
- ☐ kaping van vliegtuigen/schepen;
- ☐ sabotage.

3. Als de in punt 1 genoemde strafbare feiten niet onder punt 2 vallen, gelieve dan een volledige beschrijving van de desbetreffende strafbare feiten te geven:.....

h) Status van de beslissing waarbij de sanctie is opgelegd:

1. Gelieve te bevestigen dat (kruis aan):

- a) de beslissing definitief is.
- b) de gevonnniste persoon, voor zover bekend aan de autoriteit die het certificaat afgeeft, het staatsburgerschap van de tenuitvoerleggingsstaat bezit of er ononderbroken wettig verblijft.
- c) de gevonnniste persoon, voor zover bekend aan de autoriteit die het certificaat afgeeft, andere nauwe banden met de tenuitvoerleggingsstaat heeft en toegestemd heeft in de toezending van de beslissing.
- d) voor zover bekend aan de autoriteit die het certificaat afgeeft, in de tenuitvoerleggingsstaat tegen de veroordeelde geen beslissing is gegeven voor dezelfde feiten en dat niet een dergelijke beslissing die is gegeven in een andere staat dan de beslissings- of de tenuitvoerleggingsstaat, ten uitvoer is gelegd.

2. Gelieve te vermelden of de gevonnniste persoonlijk is verschenen tijdens de terechtzitting:

- a) Ja, hij/zij is persoonlijk verschenen.
- b) Neen, hij/zij is niet persoonlijk verschenen. Bevestigd wordt dat:
de betrokkene persoonlijk of anderszins in kennis is gesteld van de datum en de plaats van de terechtzitting die tot de bij verstek gewezen beslissing heeft geleid, of dat hij/zij aan een bevoegde autoriteit te kennen heeft gegeven dat hij/zij de beslissing niet betwist.

3. Informatie over de duur van de sanctie:

- 3.1. Totale duur van de sanctie:
- 3.2. De gevonnniste persoon bevond zich tijdens de volgende periode in voorlopige hechtenis:
.....
- 3.3. De betrokkene bevindt zich in een penitentiaire inrichting/ondergaat de sanctie sinds:
.....
- 3.4. Deel van de sanctie dat op ...(vermeld datum: dd-mm-jjjj)...nog moet worden ondergaan:.....
.....

4. Informatie over de aard van de sanctie:

- ☐ vrijheidsstraf
- ☐ tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel
- ☐ sanctie die aan jongeren wordt opgelegd
- ☐ andere (nader te omschrijven):... ..
-

i) Volgens het recht van de beslissingsstaat heeft de gevonnisse persoon recht op
voorwaardelijke invrijheidstelling nadat hij/zij

- ☐ de helft van de veroordeling
- ☐ tweederde van de veroordeling
- ☐ een ander deel van de veroordeling
- (nader te omschrijven).....
- heeft ondergaan

j) Mening van de betrokkene over de overbrenging:

De betrokkene heeft het initiatief genomen voor de overbrenging:

De betrokkene heeft in de overbrenging toegestemd:

De betrokkene heeft niet in de overbrenging toegestemd omdat

.....

De betrokkene kon niet worden gehoord omdat hij/zij zich reeds in de tenuitvoerleggingsstaat bevindt.

.....

k)	Andere voor de zaak relevante omstandigheden (facultatieve informatie):.....
	
	
	

De tekst van de <u>beslissing</u> is aan <u>het certificaat</u> gehecht. Handtekening van de autoriteit die <u>het certificaat</u> afgeeft en/of haar <u>vertegenwoordiger</u> die de <u>juistheid van de inhoud van het certificaat bevestigt</u>: Naam: Functie (titel/rang): Datum: Officieel stempel (indien beschikbaar):
--
